

Doelstelling Stichting Heineken Collection

De Stichting Heineken Collection heeft ten doel:

De Stichting Heineken Collection beheert sinds 2008 het rijke en diverse historisch erfgoed van Heineken NV. Doelstelling is behoud, beheer, acquisitie en presentatie van de diverse verzamelingen fotografie, beeld en geluid, documentatie en archieven, reclamemateriaal, brouw- en bierobjecten en kunst. De verzamelingen vertellen de geschiedenis van het Heinekenconcern en de door haar geïncorporeerde brouwerijen. Het initiatief tot het bijeenbrengen van deze collectie werd in het begin van de jaren zeventig van de vorige eeuw genomen door Alfred Heineken.

Voorwoord

In 2014 bestond Heineken NV 150 jaar. Voor de Stichting Heineken Collection was een belangrijke taak weggelegd in het ondersteunen en faciliteren van de activiteiten en producten die ter gelegenheid van dit jubileum werden voorbereid.

De Stichting zelf voerde ook een aantal bijzondere projecten uit, daarbij gebruikmakend van de unieke archieven en collecties die zij beheert. Hiermee wordt een van haar belangrijkste doelstellingen gerealiseerd, namelijk het presenteren van het bedrijfs-historisch erfgoed van Heineken NV en de aan haar gelieerde ondernemingen.

In de loop van de twintigste eeuw heeft Heineken al bij diverse bijzondere gelegenheden opdracht gegeven om de geschiedenis van het bedrijf vast te leggen. De viering van het 150 jarig bestaan vormde daarop geen uitzondering. Bijzonder was wel dat twee publicaties waaraan jaren van onderzoek vooraf gingen, werden gepresenteerd.

In opdracht van de Raad van Bestuur van Heineken NV schreven Prof. Keetie Sluyterman, hoogleraar aan de Universiteit Utrecht en dr. Bram Bouwens, verbonden aan het departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis van de Universiteit Utrecht een nieuwe bedrijfsgeschiedenis getiteld *Brouwerij, Merk en Familie. Heineken: 150 jaar*. Een bedrijfshistorisch onderzoek dat de periode 1592 tot 2012 omvat. De Stichting Heineken Collection vroeg Annejet van der Zijl een biografie te schrijven over de oprichter van het bedrijf Gerard Adriaan Heineken (1841-1893), hetgeen resulteerde in de publicatie *Gerard Heineken. De man, de stad en het bier*. De auteur geeft Gerard Adriaan Heineken zijn plaats in de dynamische 'tweede' Gouden Eeuw van Amsterdam, een periode waarin de stad Amsterdam ingrijpend verandert. Voor beide publicaties werden de collecties en archieven van zowel bedrijf als Stichting uitgebreid geraadpleegd.

Samen met het Stadsarchief Amsterdam werkte de Stichting Heineken Collectie aan de realisatie van de tentoonstelling *Gerard Adriaan Heineken en zijn tijd*, die op 6 februari 2014 door mevrouw Charlene de Carvalho-Heineken werd geopend. Parallel aan de expositie werden op de zondagmiddagen in het Stadsarchief de zogenaamde 'archiefgesprekken' gehouden waarbij deskundigen werden geïnterviewd over Gerard Adriaan Heineken en zijn betekenis voor Amsterdam in de tweede helft van de negentiende eeuw.

In het jubileumjaar 2014 heeft de Stichting Heineken Collectie haar opdracht als beheerder van het historisch erfgoed van Heineken NV en als kenniscentrum voor de bestudering van de geschiedenis van nationale en internationale brouwerijgeschiedenis een inspanning geleverd die recht doet aan haar bovengenoemde doelstelling: het verbreiden van kennis over de geschiedenis en wording van het Heineken-concern aan een zo breed mogelijk publiek.

In het voorliggende jaarverslag geeft de Stichting Heineken Collectie een verantwoording van zijn activiteiten in het afgelopen jaar. Ik hoop dat u het verslag met plezier zult lezen.

Jan Boomgaard, voorzitter Stichting Heineken Collectie.

PRESENTATIE

Heineken 150 jaar

Het jaar 2014 was het jaar van het 150-jarig bestaan van Heineken. De activiteiten van de Stichting hebben grotendeels in het teken van dit jubileumjaar gestaan.

Op 6 februari werd de tentoonstelling "Heineken's Amsterdam" geopend in het Stadsarchief Amsterdam, waarbij de openingshandeling werd verricht door mevrouw De Carvalho, achterkleindochter van de oprichter van de onderneming. Zij onthulde een enorm monument in de vorm van de cijfers 150, gebouwd van groene Heineken kratten in de grote hal van het archief. Het thema van de tentoonstelling benadrukte de rol van Gerard Heineken, niet alleen als *founding father* van de onderneming, maar vooral ook als één van de nieuwe Amsterdammers die in de late 19de eeuw de stad Amsterdam probeerden uit het slop te trekken en nieuw elan te geven.

Na de officiële opening van de tentoonstelling en de onthulling van het 150-jaar monument, werd ook het boek "Gerard Heineken, de man, de stad en het bier" gepresenteerd. Het boek werd geschreven door Annejet van der Zijl in opdracht van de Stichting Heineken Collectie en een eerste exemplaar werd door de auteur aangeboden aan mevrouw De Carvalho.

Onder de titel "Amsterdam in gesprek" werd in het kader van deze tentoonstelling in het Stadsarchief een interviewreeks georganiseerd waarin eveneens Heineken's Amsterdam werd uitgelicht. Voor een volle zaal belangstellenden werden Maarten Rijkens, bestuurslid van de Stichting, en Bram Bouwens, mede-auteur van de nieuwe bedrijfsgeschiedenis van Heineken NV, geïnterviewd door Jan Boomgaard, eveneens bestuurslid van de Stichting. Het leverde een boeiend gesprek op over de 150-jarige geschiedenis van het bedrijf.

Een afstudeerproject van studenten van de afdeling Publieksgeschiedenis van de Universiteit van Amsterdam was eveneens gewijd aan het Amsterdam van Gerard Heineken. Door de studenten werden zes korte documentaires van 5 minuten gemaakt over thema's en / of personen die allen stonden voor het nieuw elan in het laat 19de eeuwse Amsterdam, waarvan één over Gerard Heineken. Het project werd mede gefinancierd door de Stichting Heineken Collectie. De filmpjes kunnen worden bekeken op de website van de Stichting.

In het kader van 150 jaar Heineken, kreeg het personeel wereldwijd via een speciale website de mogelijkheid een foto- of videoboodschap achter te laten onder het motto "Proud to be heineken". De bijna duizend inzendingen werden digitaal en fysiek geplaatst in een 'time-capsule' die over 50 jaar zal worden geopend. Heineken Collectie heeft deze tijdcapsule opgenomen in de collectie. Als symbolische houder van de tijdcapsule werd het kunstwerk 'Burning Heart' van Natasja van der Meer aangeschaft. Tijdens een feestelijke ceremonie op het Koelschip werd de capsule gesloten en het kunstwerk door mevrouw De Carvalho onthuld. Later werd het werk geplaatst in de hal van het hoofdkantoor van Heineken NV aan het Weteringplantsoen.

In opdracht van de Raad van Bestuur van Heineken NV werd door de Stichting de productie van een jubileum cadeau voor 85.000 werknemers gerealiseerd. Als vervolg

op de miniatuur van het “Ouendag complex” aan de Stadhouderskade werd nu gekozen voor het maken van een miniatuur van het – niet meer bestaande - eerste brouwhuis aan de Stadhouderskade zoals dat in 1867 door Gerard Heineken werd neergezet. De miniatuur werd opnieuw geproduceerd door de porceleinfabriek Goedewaagen in Nieuw-Buinen.

In samenwerking met de KLM werd nog een derde miniatuur gerealiseerd, het KLM-huisje nr 95, voorstellende het ziederijgebouw uit 1913 zoals dat nu nog staat aan de Stadhouderskade. In samenwerking met Mark Zegeling, auteur van het boek “Sterke verhalen” over de serie KLM-huisjes, werd een verhaal gemaakt over dit laatste huisje in deze serie.

Kenniscentrum

Ten behoeve van de publicatie van het nieuwe Heineken geschiedenisboek werd samengewerkt met de beeldresearcher en expertise geleverd met betrekking tot het beschikbare beeldmateriaal, zowel stilstaand als bewegend. Beeldmateriaal werd geleverd in verschillende digitale formats om gebruikt te kunnen worden in de layar techniek waarmee het nieuwe Heineken boek werd uitgerust.

Levering footage en beeldmateriaal

Zoals de afgelopen jaren werd ook dit jaar weer een groot aantal publieksvragen beantwoord. De vragen komen binnen via de eigen website, dan wel vanuit van Heineken NV.

In totaal bedroeg de distributie van digitaal beeldmateriaal in 2014 ca 2700 bestanden. Digitaal beeld werd onder andere verstrekt ten behoeve van de tentoonstelling in het Stadsarchief, de verschillende jubileum publicaties en Heineken NV (INEX, de Champions League finale in Lissabon, en personeelsfeest in Huis ter Duin,).

In 2014 werden in eigen beheer 200 prints gemaakt van beelden uit de collectie. Prints werden gemaakt ten behoeve van klanten van Heineken NV of ten behoeve van Heineken NV zelf (bijvoorbeeld aankleding kantoor APB Singapore).

Voor het I-fly Magazine van KLM werden fragmenten van historisch bewegend beeld geselecteerd en geleverd.

Voor de Heineken Experience werden van historisch filmmateriaal, nieuwe films voor in de brouwketels gerealiseerd. De filmpjes geven de bezoekers een beeld van het brouwproces in historische setting.

Website

De website kreeg een geheel nieuwe *look and feel* en werd geschikt gemaakt voor tablet gebruik. De webshop werd omgebouwd tot beeldbank en uitgebreid met nieuw beeldmateriaal en de jaarverslagen van de Stichting werden online raadpleegbaar gemaakt. De site werd verrijkt met nieuwe “verhalen”: één over Gerard Heineken en zijn allereerste export activiteiten in de late 19de eeuw. Het tweede verhaal vertelt over de bouw van een nieuwe Heineken spanwagen. Dit laatste verhaal was het resultaat van contacten met de familie van de oprichter van Pätz reclamebureau, die in de jaren zeventig en tachtig veel voor Heineken werkte en de initiator was van het gebruik van een spanwagen voor reclamedoeleinden.

Als derde werd een verhaal gemaakt over de tot standkoming van de drie miniaturen van de gebouwen die staan of stonden aan de Stadhouderskade.

Het aantal gebruikers/bezoekers van de website verdubbelde.

Publicaties

Het boek over Gerard Heineken, in opdracht van de Stichting geschreven door Annejet van der Zijl, kon dit jaar worden gepubliceerd.

In samenwerking met Bekking&Blitz verscheen ook dit jaar weer een bureau agenda.

Bruiklenen

Het afgelopen jaar werd de Stichting verschillende malen benaderd voor bruiklenen. Het belangrijkste bruikleen was dat aan het Stadsarchief ten behoeve van de tentoonstelling Heineken's Amsterdam.

De Wobo (de World Bottle) werd uitgeleend ten behoeve van een tentoonstelling over duurzaam bouwen onder de titel “Grey Matter” in het Pavillion de l’Arsenal in Parijs.

Externe contacten

De bijeenkomsten van de Stichtingen Bedrijfsgeschiedenis en de Vereniging Bedrijf en Historie werden bezocht, evenals de vergaderingen van het Biermuseum De Boom te Alkmaar.

Er is contact met Picturae en Das Werk (voormalig Condor) om te zien hoe er kan worden samengewerkt om het digitale en audiovisuele erfgoed van Heineken zo goed mogelijk te beheren en te behouden.

BEHOUDENBEHEERARCHIEVEN EN COLLECTIES

Registratie/ metadata beheer

Per december 2014 telde de database als geheel 25.371 objectrecords, waarvan er 1.511 in 2014 zijn ingevoerd. Het aantal personen/instellingen records groeide met 426, het aantal gebeurtenissenrecords met 16, literatuurrecords met 49 en de mediarecords met 2387. Dit alles vergde de nodige research.

De nadruk lag dit jaar op de inventarisatie van een verzameling door Picturae gescande bouwtekeningen, glasnegatieven en glasdia's. Verder is een selectie van etiketten binnenland en buitenland gemaakt en geïnventariseerd. De fotocollectie Den Bosch werd geordend en op standplaats gezet. Er werd een begin gemaakt met de inventarisatie van de fotoalbums. Ook werd een begin gemaakt met het controleren van foto Cd-roms en het veilig stellen van deze digitale opnamen door deze in TMS te inventariseren en de integrale bestanden op de server van C-it te plaatsen.

In de categorie Audiovisueel werden 43 titels toegevoegd en 63 dragers.

Archieven

De tijdelijke medewerker/ archivaris die via het project 'Randstad helpt 10.000 jongeren aan het werk' aan een inventarisatieproject van het Heineken historisch bedrijfsarchief werkte, vond – dankzij haar werk voor de Stichting - een baan. Daarmee stopte dit project. Met het Stadsarchief Amsterdam wordt overlegd hoe dit project verder af te ronden.

Digitaal archief

Het Extensis DAM systeem bevat nu 42.000 bestanden. Met het oog op behoud was een migratie naar een nieuwe versie en onderliggende database noodzakelijk. De onderliggende directory-structuur werd systematischer geordend.

Om de aanwas van nieuwe beelden te garanderen werden ook nu weer proactief hedendaagse beelden en campagnes opgenomen in het Digital Asset Management systeem. De voornaamste bronnen hiervoor zijn binnen Heineken NV het Global Brandsportal, Heineken Brandportal en Navigator. De focus ligt hierbij op materiaal van de Global Brands en Global Campaigns. In 2014 betrof het opgenomen materiaal onder andere de nieuwe merkuitstralingen van Affligem, de nieuwe Global Desirability Campaign "Imagine" en nieuwe Cider category beelden.

Migratie van digitale AV files

De migratie van analoge dragers naar digitaal, het beheer en behoud van de digitale files en het vaststellen van formaatstandaarden bij conservering is een doorlopend project. Er werd gewerkt aan een grotere opslagcapaciteit met goede back-up mogelijkheden. Als dit zover is en veilig blijkt te werken kan er begonnen worden met het migreren van de DVD data collectie.

Restauratie / conservering

Er werd een begin gemaakt met de conservering van de grote verzameling fotoalbums, door het verwijderen van zelfklevende tapes, week makende plastic hoezen en andere materialen die de foto's aantasten. De albums worden daar waar mogelijk intact gehouden.

ACQUISITIES

1511 records werden toegevoegd aan de database TMS waardoor de hierin beschreven objecten onderdeel werden van de Heineken Collection. Het merendeel van de objecten bevond zich als "oud bezit" ongeïnteriseerd in de depots.

Er werden een 16-tal nieuwe aanwinsten geregistreerd, waaronder het in begin 2014 onthulde schilderij van de hand van Wessel Huisman met de titel "Time Layers". Op de veiling werden een Amstel reclamebordje en een Amstel poster uit de jaren dertig aangekocht en van particulieren een aantal kleine items, waaronder een Heineken luciferboekje van de Wereldtentoonstelling in New-York in 1939.

Vanuit het hoofdkantoor van Heineken NV en uit de brouwerijlocaties Zoeterwoude en Den Bosch kwamen verzamelingen verhuisdozen met ongeordend foto- film- en video materiaal binnen, globaal betrekking hebbende op de periode 1990 – 2000. Hoewel nog ongeordend lijken zij een welkome aanvulling op de bestaande collectie omdat enig (beeld)materiaal uit deze periode tot op heden zo goed als ontbrak.

Een bijzondere acquisitie was de vondst op de zolder van de garage in de Quellijnstraat van een rolcontainer met schilderijen en tekeningen, vermoedelijk afkomstig uit het hoofdkantoor van Heineken NV aan het Weteringplantsoen. Onder de stukken bevond zich de originele tekening voor het oudste affiche van Heineken uit 1872, nog in de originele goud vergulde lijst, in zwaar verwaarloosde toestand. Verder een krijttekening van Gerrit van Duffelen uit 1933 van het interieur van de gistkelder en ten slotte een van de "Buckler-schilderijen" van Wil van der Laan uit 1991. Van alle werken was de conditie slecht. De ontwerp tekening van het affiche en de krijttekening zijn naar de papier- cq lijstenrestaurator gegaan.

ORGANISATIE

Algemeen

De Stichting Heineken Collection heeft geen personeel in dienst. Het bestuur verricht zijn werk belangeloos. Voor de uitvoerende taken is een parttime medewerker vanuit Heineken gedetacheerd en worden vakspecialisten extern ingehuurd. Totale bezetting ca 2,5 fte.

In de verslagperiode kwam het bestuur zes maal bijeen.

Bestuurssamenstelling

Naam	Functie
Jan Boomgaard	Voorzitter
Henri Reuchlin	Secretaris
Casper de Nooijer	Penningmeester
Maarten Rijkens	Bestuurslid

Medewerkers

Naam	Functie
Annesietske Stapel, gedetacheerd vanuit Heineken International NV	Collection manager
Extern ingehuurd	Conservatoren/registrators
Extern ingehuurd	AV-specialist
Extern ingehuurd	Digital heritage registrar
Extern ingehuurd	Digital heritage manager

STICHTING HEINEKEN COLLECTION
gevestigd te Amsterdam

JAARREKENING 2014

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2014

Baten	Schenkeningen	€	-	
	Licenties	€	13.788	
	Overige opbrengsten	€	373	
	Projecten	€	1.797.309	
	Totaal baten			€ 1.811.469
Lasten	Restauratie	€	-	
	Publicaties	€	2.422	
	Literatuur & abonnementen	€	73	
	Afschrijvingen	€	-	
	Vergoedingen	€	752	
	Kantoorkosten	€	325	
	Overige kosten	€	865	
	Tentoonstellingen	€	2.500	
	Projecten	€	1.797.261	
	Totaal kosten			€ 1.804.197
<u>Resultaat over het jaar 2014</u>				<u>€ 7.272</u>

STAAT VAN BEZITTINGEN EN SCHULDEN PER 31 DECEMBER 2014

Bezittingen	Verkregen door schenkingen		p.m.	
	Gekochte materialen	€	6.194	
	Website	€	-	
	Saldo bankrekening	€	1.150	
	Vordering BTW	€	85.274	
	Debiteuren	€	5.830	
	Totaal bezittingen			€ 98.448
Schulden	Crediteuren	€	35.196	
	Voorziening	€	-	
	Totaal schulden			€ 35.196
<u>Eigen vermogen per 31 december 2014</u>				<u>€ 63.252</u>

Toelichting:

De door de Stichting ontvangen licenties hebben betrekking op het gebruik door derden van beeld- en geluidrechten welke eigendom zijn van de Stichting. De projectbaten en –lasten zien op het verzorgen van het personeelsgeschenk voor Heineken NV voor het 150-jarig bestaan.

Door het positieve resultaat over 2014 is het eigen vermogen van de Stichting verder aangegroeid.

Het was per balans datum niet mogelijk een prognose te maken van het in 2015 te verwachten resultaat.